

Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyspalvelut

- Kohti näyttöön perustuvaa toimintaa

Joanna Briggs Instituutin yhteistyökeskuksen
julkistamistilaisuus, Helsinki 23.9.2010

Peruspalveluministeri Paula Risikko

1. Nykytila

- Kaikkien väestöryhmien hyvinvointi ja terveydentila parantunut
 - Esim. kansanterveyden menestystarinoita: sydän- ja verisuonitautikuolleisuus ja sairastuvuus, miesten tupakkasyöpäkuolleisuus ja sairastuvuus, itsemurhat, liikenne- ja työtaturmakuolleisuus, väestön hammasterveys, ikääntyvän väestön toimintakyvyn paraneminen – terveet elinvuodet lisääntyneet, eliniän piteneminen
- Ammattihenkilöstö osaavaa ja motivoitunutta, kokonaismäärä riittävä
- Sosiaali- ja terveydenhuolto kustannustehokasta

2. Tulevaisuuden haasteita

- Taloustaantuma → vaikutukset pitkäaikaisia
- Väestön ikärakenteen muutokset kansallisesti ja alueellisesti
- Muuttoliike, monikulttuurisuus, potilaiden ja asiakkaiden liikkuvuus
- EU:n säädösten vaikutukset
- Tieteiden ja teknologian kehittyminen
→ kustannusvaikutukset
- Yhä koulutetumpi ja vaativampi väestö ja asiakkaat
- Terveys- ja hyvinvointierot
- Hoivan tarpeen voimakas kasvu
- Palvelujen suunnittelu ja toteutus asiakkaan lähtökohdista
- Työvoimatarve ja osaamistarpeet
- Kansansairaudet

3. Keinot haasteisiin vastaamiseksi

- Rakenne
- Sisällöt
- Menetelmät (ml. sähköinen tiedonhallinta, työnjako)
- Osaaminen → koulutus
- Johtaminen
- Rahoitusjärjestelmä → kustannustietoisuus
- Vaikuttavuuden lisääminen
- Kv-yhteistyö
- Kansalaisen oma vastuu

4. Sosiaali- ja terveysministeriön keskeiset lainsäädäntö- ja kehittämishankkeet

Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämistä koskeva laki

HE: kevät 2010, voimaan 2013

TERVEYDENHUOLTOLAKI

HE: kevät 2010
Voimaan: 2011

Toimiva terveyskeskus-toimenpideohjelma

Terveyden-edistämisen p.o.

KASTE-ohjelma

Mieli 2009 -hanke

Palveluinnovaatiohanke

Lasten, nuorten ja perheiden hyvinvoinnin p.o.

- Laki- ym. hankkeita:**
- Potilaslaki ja asiakaslaki
 - Vammaispalvelulaki
 - Ikärajojen yhtenäistäminen nuorten mielenterveyspalveluissa
 - Työnjaon selkeyttäminen erikoissairaanhoidossa
 - Yksityinen th ja sh
 - Päivähoitolaki -> varhaiskasvatuslaki
 - Th.ammattihenkilölaki
 - Sosiaalipalvelujen valvonta
 - Palvelusetelilaki
 - Asetus neuvola-, koulu- ja opiskeluterveydenhuoltoon
 - Syövänhoidon strategia
 - Vanhustenhuollon laatusuositus
 - Tietoteknologiahankkeet
 - EVO-uudistus
 - MASTO-ohjelma

PARAS-hanke:
Puitelaki voimassa 31.12.2012 asti
Selonteko Eduskunnalle syksy 2009
SOTE-kysely: maaliskuu 2009

VOS-uudistus
STVOL voimassa 2012 loppuun
Kasteen osalta

SOSIAALIHUOLLON LAIT

HE: 2012
Voimaan: 2013

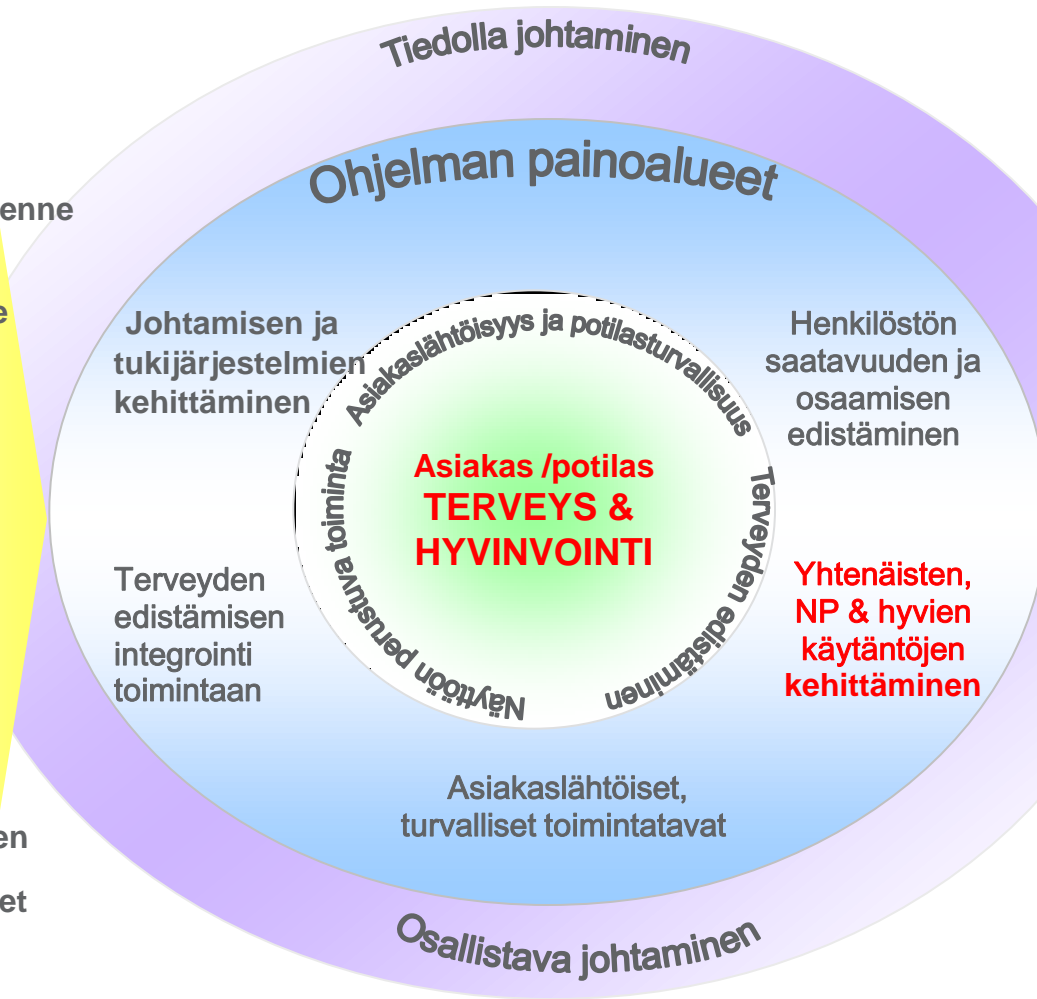
ALKU-hanke 2010 THL 2009 Valvira 2009

5. Miten toimintaympäristön muutokset vaikuttavat hoitotyön johtamiseen?

- Rakenteelliset ja toiminnalliset muutokset edellyttävät myös johtamisen uudistamista
- Johtamisella vaikuttavuutta ja vetovoimaa hoitotyöhön
 - Kansallinen toimintaohjelma 2009-2011
 1. Asiakaslähtöisten ja turvallisten toimintatapojen soveltaminen
 2. Terveysten edistämisen integrointi käytännön hoitotyöhön ja johtamiseen
 3. **Näyttöön perustuvien käytäntöjen levittäminen**
 4. Henkilöstön saatavuuden turvaaminen ja työhyvinvoinnin edistäminen
 5. Hoitotyön johtamisen vahvistaminen luomalla alueellista kehittämissyhteistyötä

Toiminta-
ympäristön
muutokset:

- Väestön ikärakenne muuttuu
- Palvelurakenne muuttuu
- Johtamisjärjestelmät muutoksessa
- Palvelujen saatavuus vaihtelee
- Vaihtelua käytännössä
- Terveyden eriarvoistuminen
- Henkilöstövajeet
- Tuottavuusvaatimukset

Ohjelman
tavoitteet :

**Johtaminen
tehostunut**

- Terveystieteiden ja lääketieteiden tutkimus- ja kehittäminen
- Hoidon vaikuttavuuden lisäämisessä
- Alan vetovoimaisuuden lisäämisessä

**Johtamisen
tukirakenteet
kehitetty**

Päämäärä-
tavoitteet :

**Terveysero-
kaventuvat**

**Hoidon
vaikuttavuus
paranee**

**Asiakasläh-
töisyys,
turvallisuus
paranee**

**Alan veto-
voimaisuus
paranee**

6. Näyttöön perustuvien yhtenäisten käytäntöjen kehittäminen

- Tieto hoitosuosituksista, hyvistä käytännöistä ja tutkimustuloksista on saatavilla ja sitä käytetään johtamisessa, koulutuksessa ja käytännön hoitotyössä
- Luodaan menettelyt
 - näyttöön perustuvien käytäntöjen yhtenäistämiseksi ja levittämiseksi palvelukokonaisuudessa
 - hyvien käytäntöjen tunnistamiseksi, tuottamiseksi, arvioimiseksi ja levittämiseksi
 - hoitosuositusten ja näyttöön perustuvien käytäntöjen käyttöönottamiseksi
- Hoitotyön asiantuntijuuden kehittäminen
- Tutkijan, opettajan, johtaja ja hoitotyössä toimivan roolit
- Levittäminen valtakunnallisen alustan ja kanavan kautta, esim. Innokylä

7. Asiantuntemuksen vahvistaminen näyttöön perustuvassa toiminnassa

- Välittömässä potilastyössä
 - Näyttöön perustuva toiminta ja sen kehittäminen edellyttävät hoitotyössä toimivalta:
 - Alan kehityksen seuraamista
 - Tiedon käytön ja päätöksenteon osaamista
 - Valmiutta kyseenalaistaa totut toimintatavat
 - Valmiutta etsiä uutta tietoa toimintatapojen kehittämiseksi
- Hoitotyön tutkimus, johtaminen ja koulutus luovat edellytykset näyttöön perustuvalla toiminnalla

8. Näyttöön perustuva toiminta lakisääteiseksi

Terveydenhuoltolaki HE 90/2010

- 8 § Laatu ja potilasturvallisuus
 - Terveydenhuollon toiminnan on perustuttava näyttöön ja hyviin hoito- ja toimintakäytäntöihin
 - Terveydenhuollon toiminnan on oltava laadukasta, turvallista ja asianmukaisesti toteutettua

Asetus neuvolatoiminnasta, koulu- ja opiskeluterveydenhuollosta (380/2009)

- 14 § Terveysneuvonnan yhteinen sisältö
 - Terveysneuvonnan on sisällettävä näyttöön perustuvaa tietoa

Sosiaalista ja terveellistä elämää!

